

CUPRINS	PAGINA
Informații generale	60
Raportul auditorilor independenți către Consiliul de Administrație	63
Contul de profit și pierdere consolidat	64
Bilanțul contabil consolidat	65
Situația consolidată a fluxurilor de numerar	66
Situația consolidată a mișcărilor capitalurilor proprii	67
Note la situațiile financiare consolidate	68
1 Bazele prezentării	68
2 Politici contabile semnificative	70
3 Venituri din dobânzi.	78
4 Cheltuieli cu dobânzile	78
5 Venituri nete din speze și comisioane	78
6 Venituri nete din tranzacții în devize	79
7 Alte venituri din exploatare	79
8 Alte cheltuieli de exploatare	79
9 Cheltuiala privind datoriile îndoielnice	80
10 Impozit pe profit	80
11 Numerar	82
12 Sume de primit de la bănci centrale.	82
13 Certificate de trezorerie	83
14 Depozite constituite la alte bănci	83
15 Credite acordate clienților.	85
16 Titluri de plasament.	86
17 Participații	87
18 Mijloace fixe	89
19 Alte active	90
20 Investiții imobiliare.	90
21 Depozite de la alte bănci	91
22 Depozite ale clienților	92
23 Alte obligații și provizioane	92
24 Capital social	93
25 Rezerve.	94
26 Analiza numerarului și a elementelor asimilate numerarului	95
27 Analiza pe valute	96
28 Riscul ratei dobânzii	97
29 Riscul de lichiditate.	99
30 Riscul de sector economic	101
31 Valorile juste ale activelor și pasivelor financiare	102
32 Tranzacții cu părți afiliate	102
33 Managementul riscului	103
34 Angajamente și obligații contingente.	105
35 Mediul în care operează banca mamă	107
36 Interese minoritare	108
37 Filiale	108
38 Evenimente ulterioare datei bilanțului	109
Contul de profit și pierdere (compania neconsolidată)	111
Bilanțul contabil (compania neconsolidată)	112

1 NATURA ACTIVITĂȚII

Grupul Banca Comercială Română SA („Grupul”) este format din societatea mamă, Banca Comercială Română SA („Banca” sau „Banca mamă”) și filialele acesteia: Anglo-Romanian Bank (Marea Britanie), Frankfurt Bucharest Bank (Germania), Banque Franco-Roumaine (Franța), Banca Comercială Română Chișinău (Republica Moldova), Financiera SA (România), Bucharest Financial Plaza SRL (România), BCR Securities SA (România), BCR Leasing SA (România), BCR Asigurări SA (România) și BCR Asset Management SA (România).

Grupul prestează o gamă largă de servicii adresate persoanelor fizice și juridice din România și străinătate precum și alte servicii financiare: servicii de brokeraj, asigurări, managementul activelor și leasing. Grupul avea aproximativ 12.400 angajați la 31 decembrie 2002 (31 decembrie 2001: 11.163). Grupul își desfășoară activitatea prin intermediul Sediului Central din București și al 290 sucursale și agenții (31 decembrie 2001: 280) localizate în România și în străinătate.

Banca Comercială Română SA („Banca”) este înmatriculată în România din 1990 ca societate pe acțiuni și este autorizată de Banca Națională a României să desfășoare activități bancare.

Sediul social al Societății mamă este:

Banca Comercială Română SA
Bulevardul Elisabeta nr. 5
București, Sector 3
ROMÂNIA

Grupul deservește o gamă largă de clienți care include societăți, instituții publice și persoane fizice. De asemenea, Grupul desfășoară și tranzacții în nume propriu.

2 GRADUL DE SOLVABILITATE

Banca își calculează gradul de solvabilitate pe baza reglementărilor emise de Banca Națională a României (BNR). Solvabilitatea Băncii se calculează prin raportarea capitalului Băncii la activele bilanțiere și angajamentele extrabilanțiere, ponderate cu gradul de risc. Normele stipulează calculul gradului de solvabilitate pe baza informațiilor financiare întocmite în conformitate cu Reglementările Contabile din România (NRC). În conformitate cu reglementările BNR, o instituție bancară trebuie să aibă Nivelul 1 de solvabilitate de cel puțin 8% și Nivelul 2 de cel puțin 12%. La 31 decembrie 2002, Nivelul 1 și Nivelul 2 de solvabilitate a Băncii, conform reglementărilor BNR, a fost de 22,53% și respectiv 26,30% (la 31 decembrie 2001: 26,72% și respectiv 30,06%).

2 GRADUL DE SOLVABILITATE (CONTINUARE)

În plus față de indicatorii de mai sus, Grupul urmărește gradul de solvabilitate folosind indicatorii stabiliți de Banca Reglementelor Internaționale (BRI), pe baza situațiilor financiare întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS). Pe baza informațiilor financiare întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Contabilitate, Nivelul 1 și Nivelul 2 de solvabilitate ale Grupului la 31 decembrie 2002 au fost de 27,72% și respectiv de 28,94% (31 decembrie 2001: 31,87% și respectiv 32,96%).

În conformitate cu normele BRI activele sunt ponderate pe baza unor categorii echivalente de risc de creditare, stabilindu-se un nivel de risc corespunzător capitalului necesar susținerii acestuia. Se aplică patru categorii de risc (0%, 20%, 50%, 100%); de exemplu, numerarul și certificatele de trezorerie au un risc zero ceea ce înseamnă că pentru suportarea acestui activ nu se impune un anumit capital. Mijloacele fixe au un risc de 100%, adică, ele ar trebui susținute de un capital egal cu 8% din valoarea acestora. Alte categorii de active au valori intermediare pentru coeficienții de ponderare corespunzători.

Angajamentele extra-bilanțiere de natura creditelor, precum și contractele la termen și instrumentele derivative pe bază de opțiuni sunt convertite în echivalent bilanțier pe baza unor categorii diferite de factori de conversie. Sumele echivalente rezultate sunt ulterior ponderate în funcție de risc, folosind coeficienții de ponderare corespunzători categoriei respective de active bilanțiere.

Nivelul 1 de acoperire a capitalului se determină luând în considerare capitalurile proprii, mai puțin rezerva generală pentru riscul de credit. Nivelul 2 de acoperire se determină luând în considerare și împrumuturile pe termen lung ale Grupului, precum și rezerva generală pentru riscul de credit în limita a 1,25% din activele ponderate cu riscul, precum și rezervele de reevaluare.

2 GRADUL DE SOLVABILITATE (CONTINUARE)

	Bilanțul contabil conform IAS (valoare nominală)		Valoare ponderată cu riscul	
	2002 (milioane ROL)	2001 (milioane ROL)	2002 (milioane ROL)	2001 (milioane ROL)
Active bilanțiere (nete de provizioane)				
Depozite la alte bănci	8.262.046	15.746.022	1.593.077	3.089.133
Credite acordate clientelei. net	51.670.622	40.310.533	49.485.304	38.882.675
Titluri de plasament	9.545.539	9.221.511	3.927.487	579.092
Participații	531.586	586.054	224.170	278.639
Mijloace fixe	15.382.129	14.815.994	15.382.129	14.815.994
Alte active	744.434	1.964.075	692.721	1.917.257
Investiții imobiliare	1.540.755	1.336.188	1.540.755	1.336.188
Angajamente și obligații extrabilanțiere	<u>31.547.664</u>	<u>26.310.978</u>	<u>23.928.968</u>	<u>18.197.784</u>
Total active ponderate			<u>96.774.611</u>	<u>79.096.762</u>
	Capital 2002 (ROL million)	Capital 2001 (ROL million)	BRI % 2002	BRI % 2001
Nivelul de solvabilitate conform BRI				
Nivelul 1 de solvabilitate	26.827.351	25.206.456	27,72%	31,87%
Nivelul 1 + Nivelul 2 de solvabilitate	28.002.603	26.067.539	28,94%	32,96%

RAPORTUL AUDITORILOR INDEPENDENȚI CĂTRE CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE AL BĂNCII COMERCIALE ROMÂNE SA

Am auditat bilanșul contabil consolidat al Băncii Comerciale Române SA și a filialelor sale („Grupul BCR” sau „Grupul”, așa cum sunt definite în Nota 1 la situațiile financiare consolidate) la data de 31 decembrie 2002, contul de profit și pierdere consolidat și situația consolidată a fluxurilor de numerar pentru exercițiul contabil încheiat la 31 decembrie 2002, exprimate în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002. Întocmirea acestor situații financiare consolidate este responsabilitatea conducerii Grupului. Responsabilitatea noastră este de a exprima o opinie asupra acestora, pe baza auditului efectuat.

Auditul a fost desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit. Aceste Standarde cer ca auditul să fie planificat și efectuat astfel încât să obținem o asigurare rezonabilă că situațiile financiare consolidate nu conțin erori semnificative. Auditul include examinarea, pe bază de teste, atât a sumelor, cât și a celorlalte informații cuprinse în situațiile financiare consolidate. Un audit cuprinde, de asemenea, evaluarea principiilor contabile folosite și a estimărilor semnificative făcute de către conducere, precum și evaluarea prezentării în ansamblu a situațiilor financiare. Estimăm că auditul efectuat oferă o bază rezonabilă pentru exprimarea opiniei.

În opinia noastră, situațiile financiare consolidate prezintă de o manieră fidelă, în toate aspectele semnificative, poziția financiară a Grupului Banca Comercială Română la data de 31 decembrie 2002, precum și rezultatele operațiunilor sale și fluxurile de numerar pentru exercițiul contabil încheiat la acea dată, în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, inclusiv cu Standardele Internaționale de Contabilitate și interpretările emise de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Contabilitate.

București, 11 aprilie 2003
Cu excepția Notelor 34 și 38 pentru care
data semnării este 26 iunie 2003

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE CONSOLIDAT
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

	<u>Nota</u>	<u>Anul încheiat la 31 decembrie 2002 (milioane ROL)</u>	<u>Anul încheiat la 31 decembrie 2001 (milioane ROL)</u>
Venituri din dobânzi	3	24.081.425	26.595.125
Cheltuieli cu dobânzile	4	<u>(13.417.969)</u>	<u>(14.985.405)</u>
Venit net din dobânzi		10.663.456	11.609.720
Venituri nete din speze și comisioane	5	4.202.842	3.865.661
Venituri nete din tranzacții în devize	6	246.629	351.850
Alte venituri din exploatare	7	<u>980.757</u>	<u>698.823</u>
Total venituri		16.093.684	16.526.054
Alte cheltuieli de exploatare	8	(8.508.669)	(7.123.775)
Cheltuiala privind datoriile îndoielnice	9	<u>(512.998)</u>	<u>(2.324.792)</u>
Profit din exploatare		7.072.017	7.077.487
Pierdere din poziția monetară netă		<u>(2.069.090)</u>	<u>(1.045.136)</u>
Profit înainte de impozitare și interesele minoritare		5.002.927	6.032.351
Impozit pe profit	10	<u>(1.499.353)</u>	<u>(1.188.205)</u>
Profit înainte de interesele minoritare		3.503.574	4.844.146
(Profit)/pierdere din interese minoritare	36	<u>(29.706)</u>	<u>9.682</u>
Profit net		<u><u>3.473.868</u></u>	<u><u>4.853.828</u></u>

Situațiile financiare prezentate în paginile 64 - 67 și notele la situațiile financiare prezentate în paginile 68 - 112 întocmite pe baza situațiilor financiare statutare retratate în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, au fost semnate în numele Consiliului de Administrație al Băncii pe data de 11 aprilie 2003 de către:

Dr. Nicolae Dănilă
Președinte

Dr. Ion Niju
Vicepreședinte

Notele anexate, de la paginile 68 la 112 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

BILAN^oUL CONTABIL CONSOLIDAT

LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

	Nota	31 decembrie 2002 (milioane ROL)	31 decembrie 2001 (milioane ROL)
Active			
Numerar	11	4.118.979	4.187.412
Sume de primit de la bănci centrale	12	54.242.711	37.374.753
Certificate de trezorerie	13	10.519.187	13.595.936
Depozite constituite la alte bănci, net	14	8.262.046	15.746.022
Credite acordate clientelei, net	15	51.670.622	40.310.533
Titluri de plasament			
- disponibile pentru vânzare	16	5.347.552	1.780.302
- deținute până la scadență	16	4.197.987	7.441.209
Participații	17	531.586	586.054
Mijloace fixe	18	15.382.129	14.815.994
Alte active	19	744.434	1.964.075
Investiții imobiliare	20	<u>1.540.755</u>	<u>1.336.188</u>
Total active		<u>156.557.988</u>	<u>139.138.478</u>
Obligații			
Depozite de la alte bănci	21	8.496.313	10.162.267
Depozite ale clienților	22	117.033.768	99.778.434
Cheltuiala cu impozitul pe profit amânat	10	446.505	487.791
Alte obligații și provizioane	23	<u>1.586.044</u>	<u>1.713.861</u>
Total obligații		<u>127.562.630</u>	<u>112.142.353</u>
Interese minoritare	36	685.339	621.171
Capitaluri proprii			
Capital social	24	18.577.498	18.577.498
Rezultat reportat	25	4.173.624	3.393.365
Rezerve	25	<u>5.558.897</u>	<u>4.404.091</u>
Total capitaluri proprii		<u>28.310.019</u>	<u>26.374.954</u>
Total obligații și capitaluri proprii		<u>156.557.988</u>	<u>139.138.478</u>
Angajamente extrabilanțiere și obligații contingente	34	31.547.664	26.310.978

Situațiile financiare prezentate în paginile 64 - 67 și notele la situațiile financiare prezentate în paginile 68 - 112 întocmite pe baza situațiilor financiare statutare retratate în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, au fost semnate în numele Consiliului de Administrație al Băncii pe data de 11 aprilie 2003 de către:

Dr. Nicolae Dănilă
Președinte

Dr. Ion Nișu
Vicepreședinte

Notele anexate, de la paginile 68 la 112 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A FLUXURILOR DE NUMERAR

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

	Nota	31 decembrie 2002	31 decembrie 2001
		(milioane ROL)	(milioane ROL)
Fluxuri de numerar nete din activități de exploatare			
Profit din exploatare (înainte de pierderea din poziția monetară netă și impozitare)		7.072.017	7.077.486
Ajustări pentru:			
Creanțe atașate		(237.110)	485.133
Datorii atașate		2.265	(77.979)
Provizioane		2.151.316	3.713.495
Profit din ieșiri de mijloace fixe		(25.531)	(3.870)
Profit din participații		-	(79.612)
Pierderi din diferențe de curs valutar nerealizate		30.614	1.162.089
Ajustarea valorii curente de piață a certificatelor de trezorerie și a titlurilor de plasament disponibile pentru vânzare		(180.067)	-
Ajustarea la valoarea justă a investițiilor imobiliare (IAS 40)		(204.567)	-
Venituri din dividende		(13.981)	(712)
Cheltuiala cu amortizarea		<u>795.947</u>	<u>596.155</u>
Fluxuri de numerar nete din activități de exploatare înainte de modificările în activele și datoriile din exploatare		9.390.903	12.872.185
Modificări ale activelor folosite în activitatea de exploatare			
Descrerea/(creșterea) soldurilor cu bănci centrale		(1.092.360)	588.700
Descrerea/(creșterea) certificatelor de trezorerie peste 90 zile		3.603.213	(12.777.801)
Descrerea plasamentelor la alte bănci		894.035	1.899.175
Creșterea creditelor și avansurilor acordate clienților		(13.492.687)	(8.566.318)
Creșterea dobânzii de primit și a altor active		<u>1.222.040</u>	<u>3.342.620</u>
Total modificări ale activelor folosite în activitatea de exploatare		(8.865.759)	(15.513.624)
Modificări ale datoriilor din activitatea de exploatare			
Descrerea depozitelor de la alte bănci		(1.632.994)	(1.492.254)
Creșterea sumelor datorate clienților		17.220.108	22.198.769
Descrerea altor obligații		<u>(83.555)</u>	<u>(2.097.726)</u>
Modificări ale datoriilor din activitatea de exploatare		15.503.559	18.608.789
Impozit plătit		<u>(1.611.630)</u>	<u>(1.856.947)</u>
Numerar net provenit din activități de exploatare		14.417.073	14.110.403
Flux de numerar din activități de investiție			
Achiziții de participații		(4.214)	-
Vânzări de participații		16.083	-
Achiziții de mijloace fixe		(1.847.988)	(3.247.934)
Vânzări de mijloace fixe		511.437	341.057
Achiziții / vânzări de titluri de plasament		(324.028)	1.856.433
Dividende primite		13.981	712
Numerar net folosit în activități de investiție		<u>(1.634.729)</u>	<u>(1.049.732)</u>
Flux de numerar din activități de finanțare			
Dividende plătite		(1.636.490)	(1.086.856)
Dividende plătite intereselor minoritare		(40.404)	(83.222)
Numerar net pentru activități de finanțare		<u>(1.676.894)</u>	<u>(1.170.078)</u>
Efectul variației ratei de schimb		67.073	8.520.145
Efectul inflației asupra numerarului și echivalentelor de numerar		<u>(2.010.750)</u>	<u>(11.230.835)</u>
Creșterea numerarului și echivalentelor de numerar		<u>9.161.773</u>	<u>9.179.903</u>
Numerar și echivalente de numerar la 1 ianuarie		57.476.198	48.296.295
Creșterea numerarului și a echivalentelor de numerar		<u>9.161.773</u>	<u>9.179.903</u>
Numerar și echivalente de numerar la 31 decembrie	26	<u>66.637.971</u>	<u>57.476.198</u>

Notele anexate, de la paginile 68 la 112 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A MI^a CĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

	<u>Capital social</u> (milioane ROL)	<u>Rezerve</u> (milioane ROL)	<u>Rezultat reportat</u> (milioane ROL)	<u>Total</u> (milioane ROL)
Sold la 31 decembrie 2000	<u>18.577.498</u>	<u>3.480.826</u>	<u>(611.516)</u>	<u>21.446.808</u>
Rezerva de conversie	-	(372.912)	-	(372.912)
Aplicarea IAS 40	-	447.230	-	447.230
Profit net aferent anului 2001	-	-	4.853.828	4.853.828
Transfer la rezerva generală de risc de credit	-	142.853	(142.853)	-
Transfer la rezerva legală	-	<u>706.094</u>	<u>(706.094)</u>	-
Sold la 31 decembrie 2001	<u>18.577.498</u>	<u>4.404.091</u>	<u>3.393.365</u>	<u>26.374.954</u>
Profit net aferent anului 2002	-	-	3.473.868	3.473.868
Rezerva de conversie	-	97.687	-	97.687
Dividende plătite pentru 2001	-	-	(1.636.490)	(1.636.490)
Transfer la rezerva generală de risc de credit	-	227.713	(227.713)	-
Transfer la rezerva legală	-	<u>829.406</u>	<u>(829.406)</u>	-
Sold la 31 decembrie 2002	<u>18.577.498</u>	<u>5.558.897</u>	<u>4.173.624</u>	<u>28.310.019</u>

Notele anexate, de la paginile 68 la 112 fac parte integrantă din aceste situații financiare.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

---

1 BAZELE PREZENTĂRII

Moneda de raportare

Situațiile financiare alăturate sunt prezentate în lei (ROL) la puterea de cumpărare de la data de 31 decembrie 2002.

Consolidare

Grupul Banca Comercială Română („Grupul”) este format din Banca Comercială Română ca societate mamă și subsidiarele sale: Anglo-Romanian Bank (Marea Britanie), Frankfurt Bucharest Bank (Germania), Banque Franco-Roumaine (Franța), Banca Comercială Română Chișinău (Republica Moldova), Financiera SA (România), Bucharest Financial Plaza SRL (România), BCR Securities SA (România), BCR Leasing SA (România), BCR Asigurări SA și BCR Asset Management SA.

O prezentare generală a entităților care constituie Grupul Banca Comercială Română este inclusă în Nota 37.

Filialele, respectiv acele companii în care Banca Comercială Română SA („Banca” sau „Societatea mamă”) deține, direct sau indirect, un interes ce depășește jumătate din drepturile de vot sau ale căror operațiuni sunt controlate de aceasta, au fost consolidate integral. Filialele sunt consolidate de la data la care controlul efectiv asupra acestora este transferat Grupului și nu sunt consolidate de la data la care Grupul nu mai deține controlul asupra acestora. Toate tranzacțiile între societăți, soldurile, surplusurile și deficiturile nerealizate între societățile Grupului au fost eliminate. Acolo unde a fost necesar, politicile contabile pentru filiale au fost modificate pentru a asigura consecvența cu politicile adoptate de Grup.

Interesul minoritar este cea parte a rezultatului net al activității și a activului net al unei filiale atribuibilă participațiilor care nu sunt deținute, direct sau indirect, prin filiale, de către Grup. Interesul minoritar în bilanțul contabil consolidat este înregistrat separat de obligații și capitalurile proprii.

Bazele înregistrării în contabilitate

Banca efectuează înregistrările contabile în conformitate cu legislația contabilă din România și cu regulamentele emise de Banca Națională a României („BNR”) („conturile statutare”). Instituțiile financiare consolidate înființate în străinătate și efectuează înregistrările contabile în conformitate cu legislația bancară aplicabilă în jurisdicțiile respective. Entitățile non-bancare consolidate din România și efectuează înregistrările contabile în conformitate cu Legea Societăților Comerciale din România. În continuare, toate aceste înregistrări contabile sunt denumite conturile statutare.

1 BAZELE PREZENTĂRII (CONTINUARE)

Aceste conturi statutare au fost ajustate pentru a reflecta diferențele dintre conturile statutare și situațiile financiare întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”), inclusiv cu Standardele Internaționale de Contabilitate și interpretările emise de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Contabilitate. Prin urmare, ajustarea conturilor statutare a fost necesară pentru ca situațiile financiare să fie conforme, în toate aspectele semnificative, cu IFRS.

Principalele diferențe între situațiile financiare statutare și situațiile financiare în conformitate cu IFRS se referă la contabilitatea hiperinflației, impozitul pe profit, la metodologia de determinare a provizionului specific pentru risc de credite și dobânzi restante, la contabilitatea instrumentelor financiare, precum și a participațiilor.

Începând cu data de 1 ianuarie 2001, Banca a adoptat IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare” și IAS 40 „Investiții imobiliare”. Efectele adoptării acestor standarde sunt prezentate pe scurt în situația mișcărilor în capitalurile proprii.

În conformitate cu IAS 39, Grupul a clasificat activele financiare în următoarele categorii: disponibile pentru vânzare (participațiile în societăți comerciale, certificatele de trezorerie și titlurile de plasament), credite generate de Bancă (creditele) și deținute până la scadență (titluri de plasament).

Anterior adoptării IAS 39, toate datoriile și titlurile de participare, cu excepția titlurilor de tranzacționare, erau evaluate la cost sau, respectiv, costul amortizat. Au fost constituite provizioane doar pentru deprecierea permanentă a valorii.

Informațiile cu privire la efectele adoptării IAS 40 sunt prezentate în politicile contabile referitoare la participațiile în filiale.

Reclasificarea sumelor comparative

Acolo unde este necesar, sumele comparative au fost ajustate pentru a reflecta modificările de prezentare din perioada curentă.

Folosirea estimărilor

Întocmirea situațiilor financiare în conformitate cu prevederile IFRS impune conducerii să facă unele estimări și presupuneri care influențează valorile raportate ale activului și pasivului, prezentarea activelor și datoriilor potențiale la data întocmirii situațiilor financiare, precum și a veniturilor și cheltuielilor din timpul perioadei de raportare. Rezultatele efectiv înregistrate ar putea diferi de aceste estimări.

Compensare

Activele și pasivele financiare sunt compensate, iar în bilanțul contabil este raportată valoarea netă doar în cazurile în care există atât dreptul legal de a se compensa aceste sume cât și intenția părților de a realiza această compensare simultan.

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE

Contabilitatea inflației

IFRS impune ca situațiile financiare întocmite pe baza costului istoric să fie retratate pentru a reflecta efectul inflației, dacă aceasta a fost semnificativă. IAS 29 oferă indicii cu privire la modul de prezentare a informațiilor financiare în astfel de situații. Pe scurt, acest standard impune ca situațiile financiare să fie retratate în termenii puterii de cumpărare a monedei naționale la data întocmirii bilanțului contabil și ca orice câștig sau pierdere din poziția monetară netă să fie incluse în contul de profit și pierdere și evidențiate separat. Retratarea situațiilor financiare în conformitate cu IAS 29 impune folosirea unui indice general al prețurilor care să reflecte evoluția puterii de cumpărare a monedei naționale.

IAS 29 stipulează că o economie este considerată hiperinflaționistă dacă, printre alți factori, indicele cumulat al inflației depășește 100% pe parcursul unei perioade de trei ani. Creșterea anuală a indicelui prețurilor publicat de Institutul Național de Statistică pentru anii 2000, 2001 și 2002 a fost:

	<u>Creșterea indicelui general al prețurilor</u>	<u>Evoluția ratei de schimb a dolarului SUA</u>
Exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2002	17,8%	(6,02%)
Exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2001	30,3%	(21,9%)
Exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2000	40,7%	(42,0%)

Pe baza informațiilor publicate de Institutul Național de Statistică, rata cumulativă a inflației pentru anii 2000, 2001 și 2002 a fost de 115,96%. Ca urmare, la întocmirea situațiilor financiare alăturate s-a ținut cont de prevederile IAS 29.

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

Mai jos este prezentat modul de aplicare a IAS 29 la situațiile financiare alăturate, pe categorii specifice de tranzacții și conturi:

(a) Active și pasive monetare

Numerarul, depozitele constituite la alte bănci, certificatele de trezorerie și titlurile de tranzacționare, creditele, prelininările, creanțele, obligațiile (inclusiv obligații fiscale), fondurile atrase, atât pe termen scurt cât și pe termen lung, nu au fost retratate deoarece, fiind active și pasive monetare, sunt deja exprimate în termenii puterii de cumpărare a leului de la data întocmirii bilanșului contabil.

(b) Active și pasive nemonetare

Activele și pasivele nemonetare (adică acele posturi din bilanș care nu sunt exprimate în termenii puterii de cumpărare a leului la data întocmirii bilanșului, ca de exemplu imobilizările corporale) sunt retratate, pornind de la costul istoric, prin aplicarea indicelui general al preșurilor între data achiziției, a evaluării sau contribuției și data bilanșului contabil.

(c) Profit și pierdere din poziția monetară netă

Într-o perioadă inflaționistă, o entitate care deține active monetare în exces față de pasivele monetare, într-o monedă supusă inflației, înregistrează pierderi ale puterii de cumpărare, și invers. Profitul sau pierderea monetară netă includ efectul modificării indicelui general al preșurilor asupra poziției nete a activelor și pasivelor monetare. Profitul sau pierderea netă rezultă după retratarea bilanșului și a contului de profit și pierdere în conformitate cu procedurile descrise anterior. Profitul sau pierderea monetară netă sunt incluse în contul de profit și pierdere.

(d) Imobilizări corporale

IAS 29 cere ca toate imobilizările corporale să fie retratate de la data achiziției sau a evaluării folosind indicele general al preșurilor.

(e) Capitaluri proprii

Toate componentele capitalurilor proprii sunt retratate prin aplicarea indicelui general al preșurilor de la data aportului sau de la data înregistrării în contabilitate.

(f) Contul de profit și pierdere

Sumele prezentate în contul de profit și pierdere consolidat au fost indexate prin aplicarea variației indicelui general al preșurilor de la luna în care au fost înregistrate.

(g) Cifre comparative

Cifrele corespondente perioadei de raportare precedente au fost retratate prin aplicarea indicelui general al preșurilor, astfel încât situațiile financiare comparative să fie întocmite în termenii puterii de cumpărare a monedei naționale de la sfârșitul perioadei de raportare. Informațiile referitoare la perioadele anterioare sunt prezentate de asemenea în funcție de puterea de cumpărare a monedei naționale la data întocmirii bilanșului contabil.

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

Alte politici contabile semnificative

Conversia sumelor exprimate în devize

Tranzacțiile în devize sunt înregistrate la cursul de schimb oficial de la data tranzacției. Diferențele de curs care rezultă din tranzacțiile încheiate în devize sunt incluse ca venituri sau cheltuieli la data încheierii tranzacțiilor folosindu-se cursul de schimb din ziua respectivă.

Conturile de profit și pierdere ale entităților din alte țări au fost convertite în moneda de raportare a Băncii folosind cursul de schimb mediu al exercițiului, iar bilanșurile contabile ale acestora au fost convertite la ratele de schimb valabile la 31 decembrie. Diferențele de curs valutar rezultate din conversia participăției nete în entitățile din străinătate au fost transferate în capitalurile proprii și incluse în rezerva de conversie.

Activele și pasivele monetare înregistrate în devize sunt exprimate în lei la cursul din ziua întocmirii bilanșului contabil. La data de 31 decembrie 2002, cursul principal de schimb folosit pentru conversia soldurilor în devize a fost 1 dolar SUA = 33.500 lei, 1 euro = 34.919 lei (2001: 1 dolar SUA = 31.597 lei, 1 euro = 27.881 lei). Pierderea sau câștigul din schimbul valutar rezultând din conversia activelor și pasivelor monetare este reflectată în contul de profit și pierdere al anului curent.

Veniturile și cheltuielile din dobânzi

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt înregistrate în contul de profit și pierdere pe baza contabilității de angajament. Veniturile din dobânzi includ cuponul pentru titlurile cu rată fixă a dobânzii, precum și scontul sau prima amortizate pentru certificatele de trezorerie și titlurile de plasament.

Venituri din speze și comisioane

Veniturile din speze și comisioane cuprind în principal comisioanele încasate din activitatea de creditare, emiterea de garanții și acreditive, efectuarea de transferuri pentru clienți și servicii asociate cardurilor.

Comisioanele și spezele sunt, în general, înregistrate pe baza contabilității de angajament. Alte cheltuieli sunt înregistrate în momentul primirii produselor sau furnizării serviciilor.

Comisioanele și spezele percepute clienților cum ar fi cele pentru plăți, retrageri de numerar, acreditive, scrisori de garanție, operațiuni cu carduri sunt recunoscute ca venituri în momentul efectuării tranzacțiilor. Comisioanele de acordare a creditelor sunt recunoscute ca venituri în avans și trecute ulterior pe venituri prin metoda dobânzii efective.

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

Costuri de dezvoltare pentru programe informatice

În general, costurile asociate cu dezvoltarea programelor informatice sunt înregistrate ca și cheltuielă la data efectuării lor. Cu toate acestea, elementele de cheltuielă care îmbunătățesc și extind aceste programe peste durata normală de funcționare și peste specificația lor inițială se înregistrează ca modernizare, fiind capitalizată valoarea inițială a acestor programe.

Aceste costuri sunt înregistrate ca active și amortizate liniar pe durata economică de viață a programelor, care nu depășește o perioadă de trei ani.

Costurile asociate cu întreținerea programelor informatice existente sunt înregistrate pe cheltuieli în perioada în care au loc.

Numerar și echivalente de numerar

Pentru întocmirea situației fluxurilor de numerar, numerarul și elementele asimilate numerarului includ solduri care au scadența inițială sub 90 de zile incluzând: numerarul și soldurile cu Banca Națională a României, certificate de trezorerie și sume de primit de la alte bănci.

Certificate de trezorerie

Certificatele de trezorerie sunt clasificate ca fiind disponibile pentru vânzare și sunt înregistrate la valoarea justă. Toate veniturile din dobânzi și toate câștigurile/pierderile realizate în urma tranzacțiilor cu certificate de trezorerie sunt incluse în contul de profit și pierdere. Modificările în valoarea justă a certificatelor de trezorerie sunt incluse în contul de profit și pierdere.

Titluri de plasament

Titlurile de plasament includ obligațiunile și alte valori mobiliare clasificate ca fiind disponibile pentru vânzare și înregistrate la valoarea justă precum și obligațiunile clasificate ca fiind păstrate până la scadență și înregistrate la cost amortizat. Obligațiunile reprezintă euro-obligațiunile emise de societăți românești controlate de Guvernul României și euro-obligațiunile emise de Statul român.

În conformitate cu IAS 39 portofoliul de titluri de plasament nu este contaminat în cazurile în care Banca vinde sau reclasifică titluri deținute până la maturitate în disponibile pentru vânzare dacă acestea sunt destul de aproape de maturitate și diferența între valoarea justă și cost amortizat este nesemnificativă.

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

Credite acordate clienței și provizioane pentru credite

Creditele acordate de Grup prin furnizarea de fonduri direct unui client sau unui alt agent la momentul plății sunt clasificate ca fiind credite generate de Grup și sunt înregistrate la cost amortizat utilizând metoda randamentului efectiv. Acesta este definit ca reprezentând valoarea justă a respectivelor credite stabilită pe baza valorii de piață de la data acordării creditelor, minus provizionul pentru depreciere. Toate creditele și avansurile sunt recunoscute în momentul furnizării numerarului către clienți.

Se constituie un provizion pentru diminuarea valorii creditului dacă există indicii clare că Grupul nu va putea colecta creanțele la momentul stabilit.

Valoarea provizionului reprezintă diferența între valoarea contabilă și valoarea recuperabilă estimată, calculată ca valoarea prezentă a fluxurilor de numerar estimate, inclusiv a sumelor recuperabile din garanții, actualizată pe baza ratei dobânzii inițiale a instrumentului respectiv.

Provizioanele pentru credite se referă și la situațiile în care există dovezi obiective cu privire la existența unor pierderi probabile asociate portofoliului de credite la data bilanșului contabil. Acestea au fost estimate pe baza evoluției anterioare a portofoliului, a performanței financiare a fiecărui client și a mediului economic în care operează clientul.

Când creditele devin îndoielnice ele sunt înregistrate la valoarea lor recuperabilă, iar venitul din dobândă este calculat folosind rata dobânzii utilizate pentru a actualiza fluxurile viitoare de numerar în scopul determinării valorii lor recuperabile.

În momentul în care un credit este considerat nerecuperabil, acesta este scăzut din provizionul pentru credite. Aceste credite sunt scoase în afara bilanșului doar după ce au fost luate toate măsurile legale necesare și după ce a fost stabilită valoarea pierderii. Recuperările ulterioare sunt evidențiate în contul de profit și pierdere.

Dacă valoarea provizionului pentru credite se diminuează ulterior ca urmare a unui eveniment care are loc după înregistrarea pierderii, suma eliberată este creditată în postul „Cheltuiala privind datoriile îndoielnice” din contul de profit și pierdere.

Anterior adoptării IAS 39, creditele și avansurile erau prezentate la valorile nominale nete de provizioanele pentru credite și avansuri.

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

Alte angajamente referitoare la credite

Pe parcursul derulării normale a activității, Grupul s-a implicat și în alte angajamente legate de credite, inclusiv angajamente de împrumut, acreditive și scrisori de garanție. În cazul în care înregistrarea unor pierderi este probabilă, se constituie provizioane specifice pentru alte angajamente extrabilanțiere.

Debitori diverși

Provizionul pentru debitori diverși se constituie de la caz la caz atunci când există dovezi că Banca nu va putea recupera sumele datorate de aceștia.

Investiții în filiale

Investițiile în filiale au fost consolidate în totalitate, după cum se menționează în Nota 2.

Investiții imobiliare

O subsidiară din România deține o clădire de birouri spre a fi închiriată pe termen lung. Această clădire este considerată o „investiție imobiliară”. Investițiile imobiliare sunt tratate din punct de vedere contabil ca fiind investiții pe termen lung și sunt înregistrate la valoarea justă, reprezentând valoarea prezentă a fluxurilor de numerar aferente veniturilor din chirii.

Participații

La data de 1 ianuarie 2001, Grupul a adoptat IAS 39 și, ca urmare, a clasificat participațiile în societăți comerciale în „active disponibile pentru vânzare”. Această clasificare include și participațiile pe care conducerea intenționează să le păstreze pe o perioadă nedefinită de timp și care pot fi vândute pentru a obține lichidități sau ca urmare a modificării ratelor dobânzii, a ratelor de schimb sau a prețurilor acțiunilor. Conducerea stabilește modul de clasificare a investițiilor sale în momentul achiziționării acestora.

Participațiile în care Societatea mamă deține între 20% și 50% din drepturile de vot dar asupra cărora nu exercită o influență semnificativă sunt clasificate ca fiind „active disponibile pentru vânzare”.

Investițiile disponibile pentru vânzare sunt recunoscute inițial la cost (care include costurile de tranzacționare) și sunt ulterior reevaluate la valoarea justă pe baza prețurilor de licitare cotate. Anumite investiții disponibile pentru vânzare pentru care nu este disponibilă o cotare independentă externă au fost evaluate la valoarea justă de către conducere pe baza rezultatelor vânzării între părți terțe neafiliate, a altor factori relevanți precum fluxurile de numerar actualizate și aplicarea altor metodologii de evaluare.

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

Anterior adoptării IAS 39, toate investițiile disponibile pentru vânzare erau înregistrate la cost minus provizionul pentru diminuarea valorii, creat în cazurile în care valoarea unei investiții s-a diminuat, iar Conducerea consideră că declinul nu este temporar. Veniturile generate de investițiile disponibile pentru vânzare au fost înregistrate pe măsură ce s-au efectuat. În momentul vânzării unei investiții, diferența între veniturile nete încasate din vânzare și valoarea contabilă a fost debitată sau creditată în venituri.

Toate achizițiile și vânzările de titluri de plasament sunt recunoscute de regulă la data tranzacției, adică data la care Banca se angajează să achiziționeze sau să vândă activul. Toate celelalte achiziții și vânzări sunt recunoscute ca tranzacții la termen până la decontare.

Contracte de vânzare cu clauză de răscumpărare

Certificatele de trezorerie vândute pe baza unui contract de vânzare cu clauză de răscumpărare sunt evidențiate în bilanțul Grupului. Obligațiile celeilalte părți din contract sunt incluse în sume datorate clienților.

Certificatele de trezorerie și titlurile de plasament achiziționate pe baza unor acorduri de răscumpărare sunt înregistrate ca și credite către alte bănci sau clienți, după caz.

Diferența între prețul de vânzare și cel de răscumpărare este considerată dobândă și este prelinimată pe durata de viață a contractelor de vânzare cu clauză de răscumpărare, folosind metoda rentabilității efective.

Clădiri și echipamente

Clădirile și echipamentele sunt raportate la cost minus amortizarea cumulată.

Amortizarea costului retratat sau a valorii reevaluate se face pe baza metodei liniare folosind ratele pentru fiecare activ specificate de Ministerul Finanțelor Publice și reducând valoarea contabilă a mijlocului fix la valoarea recuperabilă pe durata de viață estimată a acestuia.

Terenurile nu sunt amortizate.

Duratele de viață folosite sunt:

	<u>Ani</u>
Clădiri	30 – 50
Echipamente de birou	3 – 10
Alte mijloace fixe	3 – 15

Conducerea reconsideră valoarea contabilă a clădirilor și echipamentelor, în cazul în care evenimentele sau schimbările de circumstanțe indică faptul că valoarea contabilă nu ar putea fi recuperabilă.

2 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

Căștigurile și pierderile la scoaterea din uz a mijloacelor fixe se determină prin raportare la valoarea lor contabilă și se iau în considerare la determinarea profitului din exploatare. Cheltuielile cu reparațiile și renovările sunt înregistrate în contul de profit și pierdere în momentul efectuării lor. Cheltuielile cu dobânzile nu sunt incluse în costurile clădirilor și echipamentelor.

Impozit pe profit

Fiecare entitate trebuie să își înregistreze cheltuiala cu impozitul pe profit pe baza situațiilor financiare întocmite în conformitate cu legislația fiscală din țara în care operează.

Diferențele dintre situațiile financiare pregătite în conformitate cu IFRS și normele fiscale românești dau naștere la diferențe semnificative între valoarea înregistrată a unor active și pasive din situațiile financiare și la baza fiscală pentru calculul impozitului pe profit.

Impozitul amânat este determinat folosind metoda datoriilor bilanșiere pentru acele diferențe temporare ce apar între baza de calcul a impozitului pentru active și pasive, și valoarea determinată pentru întocmirea situațiilor financiare. Rata de impozitare curentă este folosită pentru determinarea impozitului amânat.

Principalele diferențe temporare apar ca urmare a retratării participațiilor și a ajustării certificatelor de trezorerie în vederea preliminară și între provizioanele constituite pentru credite neperformante conform IFRS și a celor constituite conform normelor fiscale locale.

Pensii și alte beneficii ulterioare pensionării

Grupul, în desfășurarea normală a activității, execută plăți către fondurile de pensii de stat românești pentru angajații săi din România, pentru pensii, asigurări de sănătate și somaj. Toți angajații Băncii sunt incluși în sistemul de pensii de stat.

Grupul nu derulează nici un alt plan de pensionare și, deci, nu are nici o altă obligație referitoare la pensii. Grupul nu operează nici un alt plan de beneficii sau alt plan legat de beneficii post pensionare. Grupul nu are alte obligații legate de servicii suplimentare pentru foștii și actualii angajați.

Dividende și participarea salariaților la profit

Dividendele finale și participarea salariaților la profit sunt recunoscute doar după ce au fost aprobate de Adunarea Generală a Acționarilor.

Provizioane

Grupul constituie provizioane atunci când are o obligație prezentă legală sau constructivă de a transfera beneficii economice ca rezultat al activităților anterioare și atunci când există o estimare rezonabilă a acestor obligații.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

3 VENITURI DIN DOBÂNZI

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Conturi curente și depozite la bănci	9.033.456	7.618.922
Credite acordate clienților	11.052.878	11.268.655
Certificate de trezorerie și titluri de plasament	3.973.921	6.877.344
Alte venituri din dobânzi	<u>21.170</u>	<u>830.204</u>
	<u>24.081.425</u>	<u>26.595.125</u>

4 CHELTUIELI CU DOBÂNZILE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Depozite ale clienților	11.678.835	13.485.812
Depozite ale băncilor	549.292	533.597
Contracte de vânzare cu clauză de răscumpărare	<u>1.189.842</u>	<u>965.996</u>
	<u>13.417.969</u>	<u>14.985.405</u>

5 VENITURI NETE DIN SPEZE ^a I COMISIOANE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Venituri din speze și comisioane	4.737.955	4.410.614
Cheltuieli cu speze și comisioane	<u>(535.113)</u>	<u>(544.953)</u>
	<u>4.202.842</u>	<u>3.865.661</u>

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

6 VENITURI NETE DIN TRANZACȚII ÎN DEVIZE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Venituri realizate din operațiuni valutare	277.243	1.513.939
Diferențe de curs aferente reevaluării activelor și pasivelor în devize	<u>(30.614)</u>	<u>(1.162.089)</u>
	<u>246.629</u>	<u>351.850</u>

7 ALTE VENITURI DIN EXPLOATARE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Dividende încasate	14.002	35.439
Venituri din chirii	147.396	215.065
Venituri din transportul de valori	56.532	53.802
Profit din reevaluarea investițiilor imobiliare	204.568	-
Reevaluarea la valoarea de piață a certificatelor de trezorerie și a titlurilor de plasament disponibile pentru vânzare	180.067	-
Venituri din prime de asigurare, net de reasigurări	59.955	-
Reducere pentru plata la timp a taxelor la bugetul de stat	-	213.392
Alte venituri	<u>318.237</u>	<u>181.125</u>
	<u>980.757</u>	<u>698.823</u>

8 ALTE CHELTUIELI DE EXPLOATARE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Salarii și cheltuieli asimilate	5.243.964	4.250.275
Amortizare	795.947	596.155
Chirii	90.005	50.642
Daune, net de reasigurări	27.317	-
Cheltuieli administrative	1.304.086	1.237.998
Alte cheltuieli, inclusiv taxe și speze	<u>1.047.350</u>	<u>988.705</u>
	<u>8.508.669</u>	<u>7.123.775</u>

Alte cheltuieli administrative includ alte impozite locale, cheltuieli de telecomunicații și poștă, chirii, combustibil, energie și apă.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

9 CHELTUIALA PRIVIND DATORIILE ÎNDOIELNICE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Provizioane pentru credite neperformante (vezi Nota 15)	2.071.656	3.240.114
Provizioane pentru plasamente la bănci (vezi Nota 14)	(6.195)	241.878
Provizioane pentru alte active (vezi Nota 19)	–	221.160
Provizioane pentru participajii (vezi Nota 17)	59.125	385.400
Provizioane pentru elemente extra-bilanțiere (vezi Nota 34)	26.730	(51.472)
Recuperări din credite scoase anterior în afara bilanșului contabil	(1.567.269)	(1.609.863)
Alte provizioane	<u>(71.049)</u>	<u>(102.425)</u>
	<u>512.998</u>	<u>2.324.792</u>

10 IMPOZIT PE PROFIT

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Impozit curent	1.539.932	1.574.676
Impozit pe profit amânat	<u>(40.579)</u>	<u>(386.471)</u>
	<u>1.499.353</u>	<u>1.188.205</u>

Cheltuiala cu impozitul pe profit cuprinde impozitul curent și impozitul amânat:

Impozitul curent este calculat prin aplicarea ratei de impunere valabilă în fiecare dintre jurisdicțiile în care operează membrele Grupului. În cazul Băncii mamă, impozitul curent este calculat prin aplicarea unei rate de 25% (2001: 25%). Impozitul amânat se calculează pentru toate diferențele temporare după metoda datoriiilor.

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)
Profit IFRS înainte de impozitare	5.002.927
Impozit calculat la o rată de 25%	1.250.732
Efectul altor rate de impozitare în alte țări	53.793
Cheltuieli nedeductibile	271.375
Venituri neimpozabile	<u>(76.547)</u>
Cheltuiala cu impozitul pe profit	<u>1.499.353</u>

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

10 IMPOZIT PE PROFIT (CONTINUARE)

Impozitul amânat de recuperat și de plată este atribuibil următoarelor elemente:

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Impozit amânat de plată		
- retratarea mijloacelor fixe și participațiilor	529.212	450.117
- alte diferențe temporare	<u>242.229</u>	<u>371.311</u>
	<u>771.441</u>	<u>821.428</u>
Impozit amânat de recuperat		
- provizioane pentru pierderi din credite	302.007	312.461
- alte provizioane	<u>22.929</u>	<u>21.176</u>
	<u>324.936</u>	<u>333.637</u>
Datoria privind impozitul pe profit amânat	<u>446.505</u>	<u>487.791</u>

Evoluția soldului datoriei privind impozitul pe profit amânat este următoarea:

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
La începutul anului	487.791	934.050
Venit din impozitul pe profit amânat	(39.374)	(386.471)
Transfer în rezerve	-	149.077
Efectul variației ratelor de schimb	<u>(1.912)</u>	<u>(208.865)</u>
La sfârșitul anului	<u>446.505</u>	<u>487.791</u>

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

11 NUMERAR

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Numerar	4.113.001	4.177.375
Cecuri de călătorie	<u>5.978</u>	<u>10.037</u>
	<u>4.118.979</u>	<u>4.187.412</u>

12 SUME DE PRIMIT DE LA BĂNCI CENTRALE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Sume de primit de la Banca Națională a României		
- conturi curente în ROL	5.842.362	11.503.819
- conturi curente în USD	11.458.352	7.955.227
- depozite la termen	36.242.007	17.080.380
- depozite restricționate	122.656	244.772
Sume de primit de la alte bănci centrale	<u>577.334</u>	<u>590.555</u>
	<u>54.242.711</u>	<u>37.374.753</u>

Conturile curente la Banca Națională a României au ca scop respectarea nivelului rezervei minime obligatorii impuse de BNR și sunt folosite pentru decontarea plăților și încasărilor în lei efectuate de clienți. Dobânda a variat între 8% și 15% (2001: între 17% și 25,5%) pentru rezervele în lei, rata medie ponderată fiind de 11,21% (2001: 23%), respectiv 1% (2001: între 1% și 3,1%) pentru rezervele în USD, rata medie ponderată fiind de 1% (2001: 2,8%).

În 2002, ratele dobânzilor la depozitele la termen la Banca Națională a României au variat între 19,45% și 35% (2001: între 33,65% și 50%), rata medie ponderată fiind de 27,12% (2001: 39,69%).

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

13 CERTIFICATE DE TREZORERIE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Certificate de trezorerie - ROL	7.063.628	9.644.814
Certificate de trezorerie - USD	<u>3.455.559</u>	<u>3.951.122</u>
	<u>10.519.187</u>	<u>13.595.936</u>

Certificatele de trezorerie în lei sunt emise de către Ministerul Finanțelor Publice din România cu o dobândă variind între 17% și 40% pentru anul 2002 (2001: între 31% și 55%), rata medie ponderată fiind de 26% (2001: 39%). Certificatele de trezorerie în valută sunt emise de către Ministerul Finanțelor Publice din România, sunt exprimate în dolari SUA și au o dobândă de 5% (2001: între 5% și 7%), având o rată medie ponderată de 5% (2001: 6%).

În cadrul certificatelor de trezorerie au fost incluse și titlurile vândute pe baza unor contracte de vânzare cu clauze de răscumpărare, așa cum se descrie în Nota 22.

Grupul a oferit ca garanție certificate de trezorerie în valoare de 888.529 milioane lei pentru casa de compensații a sistemului de plăți în lei al României (TransFonD).

Rata dobânzii obligațiunilor guvernamentale în lei a variat între 23,72% și 35,16%, cu o medie ponderată de 30%. Scadența acestora este în ianuarie 2003.

14 DEPOZITE CONSTITUITE LA ALTE BĂNCI

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Analiza pe scadențe		
Depozite la vedere	1.147.623	1.495.900
Depozite la termen	8.048.178	15.271.503
Alte credite	<u>131.051</u>	<u>20.689</u>
Depozite constituite la alte bănci, brut	9.326.852	16.788.092
Provizion pentru plasamente îndoielnice	<u>(1.064.806)</u>	<u>(1.042.070)</u>
	<u>8.262.046</u>	<u>15.746.022</u>

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

14 DEPOZITE CONSTITUITE LA ALTE BĂNCI (CONTINUARE)

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Provizion pentru plasamente îndoielnice		
Provizion la 1 ianuarie	1.042.070	1.194.016
Provizion aferent anului (vezi Nota 9)	(6.195)	241.878
Efectele inflației	(157.461)	(277.657)
Plasamente scoase în afara bilanțului	(36.648)	-
Efectele variației ratelor de schimb	<u>223.040</u>	<u>(116.167)</u>
Provizion la 31 decembrie	<u>1.064.806</u>	<u>1.042.070</u>

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Analiza pe categorii înainte de provizioane		
Conturi curente și depozite la vedere la alte bănci	1.068.744	1.495.902
Plasamente la bănci străine	6.537.723	13.438.103
Plasamente la bănci românești	833.498	792.800
Depozite colaterale și conturi blocate	372.355	1.040.598
Credite acordate băncilor românești	<u>514.532</u>	<u>20.689</u>
	<u>9.326.852</u>	<u>16.788.092</u>

În anul 2002, ratele dobânzilor la plasamentele în USD au variat între 0,14% și 2,88% (2001: între 1,75% și 8%), rata medie ponderată fiind de 1,70% (2001: 4,14%). Ratele dobânzilor la plasamentele în EUR au variat între 2,40% și 3,98%, rata medie ponderată fiind 3,25%. Ratele dobânzilor la plasamentele în ROL au variat între 6% și 65% (2001: între 17% și 80%), rata medie ponderată fiind 29,65% (2001: 38%).

Banca avea un depozit colateral în valoare de 6.730.709 EUR reprezentând o garanție reținută de DZ Bank pentru participația în capitalul social al Frankfurt Bukarest Bank.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

15 CREDITE ACORDATE CLIENTELEI

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Credite acordate clienței, net	51.669.623	40.302.577
Reverse repo	<u>999</u>	<u>7.956</u>
	<u>51.670.622</u>	<u>40.310.533</u>

Grupul a acceptat certificate de trezorerie cu o valoare contabilă de 999 milioane ROL ca garanție la un credit a cărui dată de scadență este 7 martie 2003.

Analiza pe sectoare industriale

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Comerț	9.739.080	7.379.363
Leasing financiar	6.550.345	-
Agricultură și industrie alimentară	4.326.833	5.175.446
Metalurgie	3.599.988	4.295.475
Industria chimică și petrochimică	2.706.288	2.795.538
Industria constructoare de mașini	3.221.579	3.046.163
Industria textilă și a pielăriei	2.014.895	2.529.360
Industria producătoare de produse metalice	2.725.282	1.749.541
Industria energiei electrice	998.836	1.852.965
Industria minieră	2.354.757	1.120.512
Industria lemnului	1.074.103	1.352.099
Industria de mașini și echipamente	1.673.128	1.496.502
Transport	700.967	1.695.487
Industria de echipamente, aparate și tehnică electronică	412.732	704.170
Industria prelucrării cauciucului și maselor plastice	1.813.562	456.254
Materiale de construcții	2.035.253	1.074.013
Persoane fizice	5.568.989	3.935.752
Altele	<u>3.713.775</u>	<u>3.186.560</u>
Total portofoliu	<u>55.230.392</u>	<u>43.845.200</u>
Provizion pentru credite neperformante	<u>(3.559.770)</u>	<u>(3.534.667)</u>
	<u>51.670.622</u>	<u>40.310.533</u>

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

15 CREDITE ACORDATE CLIENTELEI (CONTINUARE)

Majoritatea creditelor sunt acordate întreprinderilor înregistrate în România. Ratele dobânzilor la creditele sau avansurile în lei în anul 2002 au variat între 27% și 40% (2001: între 40% și 57%), rata medie ponderată fiind de 35% (2001: 51%). Ratele dobânzilor la creditele în valută au variat între 8% și 11% (2001: între 7% la 11%), rata medie ponderată fiind de 8,5% (2001: 9%).

Provizioane pentru credite neperformante

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Provizionul la 1 ianuarie	3.534.667	3.464.857
Cheltuiala cu provizionul aferentă exercițiului (vezi Nota 9)	2.071.656	3.240.114
Efectele inflației	(534.101)	(805.717)
Credite scoase în afara bilanțului	(1.663.346)	(2.437.692)
Efectele variației ratelor de schimb	<u>150.894</u>	<u>73.105</u>
Provizion la 31 decembrie	<u>3.559.770</u>	<u>3.534.667</u>

Analiza creditelor în funcție de scadență este inclusă în Nota 29.

16 TITLURI DE PLASAMENT

Disponibile pentru vânzare:

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Obligațiuni – la valoarea justă		
- cotate	3.917.055	999.808
- necotate	1.374.120	780.274
Alte hârtii de valoare – la valoarea justă		
- cotate	2.204	220
- necotate	<u>54.173</u>	<u>-</u>
Total titluri de plasament disponibile pentru vânzare	<u>5.347.552</u>	<u>1.780.302</u>

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

16 TITLURI DE PLASAMENT (CONTINUARE)

Păstrate până la scadență:

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Obligațiuni – la cost amortizat		
- cotate	2.262.716	837.951
- necotate	<u>1.935.271</u>	<u>6.603.258</u>
Total titluri de valoare clasificate ca fiind păstrate până la scadență	<u>4.197.987</u>	<u>7.441.209</u>
Total titluri de plasament	<u><u>9.545.539</u></u>	<u><u>9.221.511</u></u>

Titlurile de plasament

	<u>Disponibile pentru vânzare</u> (milioane ROL)	<u>Păstrate până la scadență</u> (milioane ROL)
La 1 ianuarie 2002	1.780.302	7.441.209
Minus efectele inflației	(269.010)	(1.124.393)
Transfer de la titluri păstrate până la scadență la titluri disponibile pentru vânzare	603.859	(603.859)
Diferențe de schimb valutar aferente activelor monetare	39.477	164.576
Achiziții	3.284.752	1.053.292
Înziriri (vânzare și răscumpărare)	(122.181)	(2.732.838)
Câștig din variația valorii juste	<u>30.353</u>	<u>–</u>
La 31 decembrie 2002	<u><u>5.347.552</u></u>	<u><u>4.197.987</u></u>

17 PARTICIPAȚII

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
La 1 ianuarie	1.124.710	1.179.970
Transferuri	(5.795)	(688.834)
Achiziții/(înziriri)	<u>10.452</u>	<u>633.574</u>
La 31 decembrie	<u><u>1.129.367</u></u>	<u><u>1.124.710</u></u>
Provizion pentru diminuarea valorii participațiilor	<u>(597.781)</u>	<u>(538.656)</u>
	<u><u>531.586</u></u>	<u><u>586.054</u></u>

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

17 PARTICIPAȚII (CONTINUARE)

Acestea includ participațiile Grupului într-o serie de societăți românești și din străinătate care sunt prezentate la cost.

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Provizioane pentru participații		
La 1 ianuarie	538.656	153.256
Cheltuiala aferentă anului (Nota 9)	<u>59.125</u>	<u>385.400</u>
La 31 decembrie	<u>597.781</u>	<u>538.656</u>

Numele societății	Țara de constituire	Natura afacerii	Procent deținut	
			2002 (%)	2001 (%)
Banca Italo-Romana, Milano*	Italia	Bancă	7,69%	7,69%
MISR Romanian Bank. Cairo*	Egipt	Bancă	19,00%	19,00%
Eurombank	România	Bancă	0,02%	0,02%
Fondul de Garantare a Creditului Rural	România	Fond de investiții	26,32%	26,32%
ASIBAN SA	România	Asigurări	20,00%	20,00%
Fondul de Garantare a Creditelor pentru Întreprinzători Privaji	România	Fond de investiții și garantare	19,62%	19,62%
OMNIASIG-Asigurări de Viață*	România	Asigurări	-	20,00%
OMNIASIG SA*	România	Asigurări	1,60%	2,78%
Registrul Român al Acționarilor	România	Registru pentru societățile cotate	20,00%	20,00%
Romcard	România	Operațiuni carduri	20,00%	20,00%
Transfond	România	Compensări și decontări interbancare	2,68%	2,38%
Agenția bursieră SIS & CO SA	România	Brokeraj	20,00%	20,00%
Popasul Romanilor SRL Zalău	România	Turism	16,00%	16,00%
Bursa Română de Mărfuri	România	Bursa de Mărfuri	5,27%	5,27%
Bursa Maritimă și de Mărfuri Constanța SA	România	Bursa de Mărfuri	0,61%	0,66%
SNCDD	România	Compensări și decontări pentru persoanele juridice cotate la Rasdaq	3,43%	3,43%
Romwool	România	Industria textilă	8,70%	8,70%
Kvaerner IMGB	România	Industria grea	5,87%	5,87%
Piața de Gros SA	România	Comerț	0,71%	0,71%
SWIFT Belgium*	Belgia	Comunicații bancare	<1,00%	<1,00%

* preluate ca urmare a fuziunii cu Bancorex în 1999.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

18 MIJLOACE FIXE

	<u>Terenuri și</u> <u>clădiri</u> (milioane ROL)	<u>Dotări și</u> <u>echipamente</u> (milioane ROL)	<u>Alte</u> <u>mijloace fixe</u> (milioane ROL)	<u>Total</u> (milioane ROL)
Cost retratat				
La 31 decembrie 2001	12.886.337	1.855.731	2.446.627	17.188.695
Achiziții	927.143	249.296	671.549	1.847.988
Leziri	<u>(219.469)</u>	<u>(344.259)</u>	<u>(92.197)</u>	<u>(655.925)</u>
La 31 decembrie 2002	<u>13.594.011</u>	<u>1.760.768</u>	<u>3.025.979</u>	<u>18.380.758</u>
Amortizarea cumulată				
La 31 decembrie 2001	1.048.512	657.077	667.112	2.372.701
Cheltuiala aferentă anului	290.339	228.824	276.784	795.947
Leziri	<u>(8.012)</u>	<u>(118.635)</u>	<u>(43.372)</u>	<u>(170.019)</u>
La 31 decembrie 2002	<u>1.330.839</u>	<u>767.266</u>	<u>900.524</u>	<u>2.998.629</u>
Valoarea contabilă netă				
La 31 decembrie 2002	<u>12.263.172</u>	<u>993.502</u>	<u>2.125.455</u>	<u>15.382.129</u>
La 31 decembrie 2001	<u>11.837.825</u>	<u>1.198.654</u>	<u>1.779.515</u>	<u>14.815.994</u>

În categoria „Alte mijloace fixe” sunt incluse autovehicule, software și diverse mijloace fixe.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

19 ALTE ACTIVE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Sume în tranzit	132.447	106.271
Debitori diverși	301.359	1.466.896
Obiecte de inventar	80.341	429.005
Alte active și plăți în avans	<u>428.404</u>	<u>183.063</u>
	<u>942.551</u>	<u>2.185.235</u>
Minus provizionul pentru debitori incerși	<u>(198.117)</u>	<u>(221.160)</u>
	<u>744.434</u>	<u>1.964.075</u>

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Provizion pentru debitori incerși		
Provizioane la 1 ianuarie	221.160	-
Cheltuiala aferentă anului (vezi Nota 9)	-	221.160
Efectele inflației	(33.418)	-
Alte active scoase în afara bilanșului	(467)	-
Efectele ratelor de schimb	<u>10.842</u>	<u>-</u>
Provizioane la 31 decembrie	<u>198.117</u>	<u>221.160</u>

20 INVESTIȚII IMOBILIARE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)
La 1 ianuarie	1.336.188
Ajustarea valorii juste	<u>204.567</u>
La 31 decembrie	<u>1.540.755</u>

Investiția imobiliară a fost evaluată la 31 decembrie 2002 la o valoare justă egală cu valoarea actualizată a fluxurilor de încasări din chirii.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

---

20 INVESTIȚII IMOBILIARE (CONTINUARE)

În cursul anului 2002 venitul din chirii din investiții imobiliare a fost de 115.213 milioane lei. Cheltuielile directe de exploatare (incluzând reparațiile și întreținerea) legate de investițiile imobiliare care au generat venituri din chirii s-au ridicat în anul 2002 la suma de 51.114 milioane lei.

21 DEPOZITE DE LA ALTE BĂNCI

	<u>31 decembrie 2002</u>	<u>31 decembrie 2001</u>
	(milioane ROL)	(milioane ROL)
Depozite la vedere	586.073	1.028.129
Depozite la termen	3.165.808	3.782.648
Linii de finanțare de la alte bănci	<u>4.744.432</u>	<u>5.351.490</u>
	<u>8.496.313</u>	<u>10.162.267</u>

O analiză pe scadențe a sumelor datorate altor bănci este prezentată în Nota 29.

Ratele dobânzilor aplicate depozitelor în USD în timpul anului au variat între 0,75% și 4,5% (2001: între 1% și 6,6%), rata medie ponderată fiind de 2% (2001: 2,98%).

Ratele dobânzilor aplicate depozitelor în EUR în timpul anului au variat între 0,75% și 3,52%, rata medie ponderată fiind de 2,96%.

Ratele dobânzilor aplicate depozitelor în ROL în timpul anului au variat între 14% și 34% (2001: între 5% și 60%), rata medie ponderată fiind de 24% (2001: 34%).

Cele mai mari sume datorate altor bănci reprezintă creditele în valută primite, în principal, de la bănci străine. În 2002, ratele dobânzilor la aceste fonduri împrumutate au variat între 3,39% și 7,77% pentru EUR, rata medie ponderată fiind 5,5% și între 2,2% și 7,7% pentru USD, rata medie ponderată fiind 3,44%.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

22 DEPOZITE ALE CLIENȚILOR

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Depozite la vedere - persoane fizice	8.594.545	9.760.484
Depozite la vedere - persoane juridice	24.439.203	20.343.240
Depozite la termen - persoane fizice	50.263.099	43.085.407
Depozite la termen - persoane juridice	21.488.468	15.706.338
CertIFICATE DE DEPOZIT - persoane fizice	10.131.315	6.464.815
CertIFICATE DE DEPOZIT - persoane juridice	953.132	-
Contracte de vânzare cu clauze de răscumpărare	<u>1.164.006</u>	<u>4.418.150</u>
	<u>117.033.768</u>	<u>99.778.434</u>

În anul 2002 ratele dobânzilor au variat între 6% și 33% (2001: între 6% și 39%) pentru depozitele în lei, rata medie ponderată fiind de 22,95% (2001: 32,79%) și au variat de la 0,5% la 3,5% (2001: între 2,88% și 5%) pentru depozitele în valută, rata medie ponderată fiind de 2,74% (2001: 4,15%).

Activele gajate ca garanție pentru contractele de vânzare cu clauze de răscumpărare reprezintă certificatele de trezorerie emise de Ministerul Finanțelor Publice din România în lei cu o valoare contabilă de 837.862 milioane ROL și în USD cu o valoare contabilă de 326.144 milioane echivalent ROL.

Certificatele de trezorerie exprimate în lei au fost emise pentru perioade de 3 sau 12 luni și sunt purtătoare ale unei rate a dobânzii între 21,5% și 35,85%.

Certificatele de trezorerie exprimate în valută au fost emise pentru perioade de 1 an și sunt purtătoare ale unei rate a dobânzii de 5%.

23 ALTE OBLIGAȚII ȘI PROVIZIOANE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Sume în curs de decontare	583.243	996.092
Provizion pentru scrisori de garanție (vezi Nota 34)	113.449	132.178
Alte impozite de plată	12.063	-
Impozit	147.098	305.544
Rezerva de prime	136.869	-
Alte obligații	<u>593.322</u>	<u>280.047</u>
	<u>1.586.044</u>	<u>1.713.861</u>

Sumele în curs de decontare se referă la obligațiile de a efectua plăți generate de diferențele temporare dintre momentul executării plății și momentul decontării.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

24 CAPITAL SOCIAL

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Valoare statutară (nu a fost retrată)	7.924.688	7.924.688
Retratarea capitalului social	<u>10.652.810</u>	<u>10.652.810</u>
	<u>18.577.498</u>	<u>18.577.498</u>

Acționar	<u>31 decembrie 2002</u> (ROL million)	<u>31 decembrie 2001</u> (ROL million)
APAPS	69,88%	69,88%
SIF Oltenia	6,12%	6,12%
SIF Banat Crișana	6,00%	6,00%
SIF Moldova	6,00%	6,00%
SIF Transilvania	6,00%	6,00%
SIF Muntenia	<u>6,00%</u>	<u>6,00%</u>
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

Capitalul social al Grupului este format din 792.468.750 (2001: 792.468.750) acțiuni emise și plătite integral la valoarea nominală de 10.000 lei fiecare. Fiecare acțiune reprezintă un vot. Capitalul social este deținut în proporție de 69,88% de statul român prin „Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului” („APAPS”) (fostul Fond al Proprietății de Stat) și în proporție de 30,12% de către cele cinci Societăți de Investiții Financiare („SIF”) (fostele Fonduri ale Proprietății Private („FPP”), cele din urmă fiind societăți închise de investiții. În tabelul de mai sus, valoarea statutară a capitalului social este prezentată în termeni nominali așa cum prevede legislația românească în vigoare.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

25 REZERVE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Rezerva generală de risc de credit	1.014.478	786.765
Rezerva legală	4.372.414	3.543.008
Rezerva de conversie	(275.225)	(372.912)
Rezerva din aplicarea IAS 40	<u>447.230</u>	<u>447.230</u>
	<u>5.558.897</u>	<u>4.404.091</u>
		<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)
Rezerva generală de risc de credit		
La 1 ianuarie		786.765
Repartizare din profit		<u>227.713</u>
La 31 decembrie		<u>1.014.478</u>
Rezerva legală		
La 1 ianuarie		3.543.008
Repartizare din profit		<u>829.406</u>
La 31 decembrie		<u>4.372.414</u>
Rezerva din conversie		
La 1 ianuarie		(372.912)
Repartizare din profit		<u>97.687</u>
La 31 decembrie		<u>(275.225)</u>

Conform legislației românești privind băncile și operațiunile bancare, Societatea mamă trebuie să repartizeze profitul la rezerve sau dividende pe baza situațiilor financiare întocmite în conformitate cu normele românești de contabilitate („NRC”). Sumele transferate în conturile de rezerve trebuie să fie folosite în scopuri definite în momentul transferului.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

---

25 REZERVE (CONTINUARE)

În conformitate cu legislația românească, Societatea mamă este obligată să creeze următoarele rezerve din repartizarea profitului:

- (a) rezerva legală, în procent de 20% din profitul brut, până când rezerva devine egală cu capitalul social subscris și vărsat, în procent de 10% până când rezerva reprezintă dublul capitalului social subscris și vărsat și apoi în procent nelimitat, repartizată din profitul net;
- (b) rezerva generală pentru risc de credit, repartizată din profitul brut, în procent de 2% din totalul portofoliului de credite, neprovizionat.

După repartizarea rezervei legale, a rezervelor generale și după scăderea cheltuielii cu impozitul pe profit, profitul rămas poate fi distribuit acționarilor. Dividendele pot fi repartizate numai din profitul exercițiului curent.

26 ANALIZA NUMERARULUI ^a I A ELEMENTELOR ASIMILATE NUMERARULUI

Pentru analiza fluxurilor de numerar, numerarul și elementele asimilate cuprindeau următoarele solduri cu maturitate inițială până la 90 zile:

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Numerar	4.118.979	4.187.412
Contul curent și depozite pe termen scurt la Banca Națională a României	53.189.974	37.374.752
Certificate de trezorerie - până la 3 luni	299.273	294.936
Depozite constituite la alte bănci - până la 3 luni	<u>9.029.745</u>	<u>15.619.098</u>
	<u>66.637.971</u>	<u>57.476.198</u>

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

27 ANALIZA PE VALUTE

Tabelul de mai jos prezintă activele și pasivele Grupului, analizate pe valute, la 31 decembrie 2002 (vezi Nota 33):

	<u>ROL</u> (milioane ROL)	<u>USD</u> (milioane ROL)	<u>EUR</u> (milioane ROL)	<u>Altele</u> (milioane ROL)	<u>Total</u> (milioane ROL)
Active					
Numerar	2.681.753	433.299	921.389	82.538	4.118.979
Sume de primit de la bănci centrale	42.223.782	11.628.006	374.764	16.159	54.242.711
CertIFICATE de trezorerie	7.076.289	3.342.345	42.823	57.730	10.519.187
Depozite constituite la alte bănci	462.374	2.509.252	3.826.294	1.464.126	8.262.046
Credite acordate clientelei, net	26.533.111	13.418.060	11.218.500	500.951	51.670.622
Titluri de plasament	89.771	4.797.419	4.604.368	53.981	9.545.539
Participații	219.300	211.961	100.325	–	531.586
Mijloace fixe	15.309.967	–	66.278	5.884	15.382.129
Investiții imobiliare	1.540.755	–	–	–	1.540.755
Alte active	<u>482.702</u>	<u>91.852</u>	<u>157.813</u>	<u>12.067</u>	<u>744.434</u>
Total active	<u>96.619.804</u>	<u>36.432.194</u>	<u>21.312.554</u>	<u>2.193.436</u>	<u>156.557.988</u>
Obligații					
Depozite de la alte bănci	127.807	3.701.712	4.498.954	167.840	8.496.313
Depozite ale clientelei	70.880.780	28.548.607	15.610.380	1.994.001	117.033.768
Alte obligații și provizioane	607.919	428.496	166.823	382.806	1.586.044
Datoria privind impozitul pe profit amânat	<u>341.876</u>	<u>–</u>	<u>104.535</u>	<u>94</u>	<u>446.505</u>
Total obligații	<u>71.958.382</u>	<u>32.678.815</u>	<u>20.380.692</u>	<u>2.544.741</u>	<u>127.562.630</u>
Poziție bilanțieră netă	<u>24.661.422</u>	<u>3.753.379</u>	<u>931.862</u>	<u>(351.305)</u>	<u>28.995.358</u>

Alte valute sunt reprezentate în principal de lira sterlină și francul elvețian.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

27 ANALIZA PE VALUTE (CONTINUARE)

La 31 decembrie 2001 (vezi Nota 33):

	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Active	
Exprimate în ROL	81.902.553
Exprimate în alte valute	<u>57.235.925</u>
Total active	<u>139.138.478</u>
Obligații	
Exprimate în ROL	57.658.055
Exprimate în alte valute	<u>54.484.298</u>
Total obligații	<u>112.142.353</u>

Principala valută deținută de Grup este Dolarul American. Printre celelalte valute sunt incluse euro, lira sterlină și francul elvețian.

28 RISCUL RATEI DOBÂNZII

În tabelul de mai jos sunt prezentate pe scurt ratele efective ale dobânzii instrumentelor financiare monetare, în funcție de principalele monede (vezi Nota 33).

	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>ROL</u>
Active			
Solduri la bănci centrale	–	1,00%	18,88%
Certificate de trezorerie	–	5,00%	26,52%
Titluri de plasament	10,22%	5,00%	23,72%
Depozite constituite la alte bănci	3,12%	1,48%	20,91%
Credite și avansuri acordate clienților	7,00%	7,00%	28,00%
Obligațiuni			
Depozite de la alte bănci	3,09%	1,43%	19,20%
Credite de la bănci	3,41%	2,46%	–

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

28 RISCUL RATEI DOBÂNȚII (CONTINUARE)

Tabelul de mai jos prezintă expunerea Grupului față de riscul modificării ratei dobânzii. În tabel sunt incluse activele și pasivele Grupului la valoarea contabilă clasificate în funcție de cea mai scurtă dintre perioadele până la revizuirea ratei dobânzii și maturitatea reziduală la 31 decembrie 2002.

	Până la 3 luni	3 luni la 1 an	1 an la 5 ani	Peste 5 ani	Fără rată a dobânzii	Total
	(milioane ROL)	(milioane ROL)	(milioane ROL)	(milioane ROL)	(milioane ROL)	(milioane ROL)
Active						
Numerar	-	-	-	-	4.118.979	4.118.979
Sume de primit de la bănci centrale	54.242.711	-	-	-	-	54.242.711
Certificate de trezorerie	2.631.767	7.887.420	-	-	-	10.519.187
Depozite constituite la alte bănci	7.804.609	457.437	-	-	-	8.262.046
Titluri de plasament	705.504	3.352.489	3.661.148	1.826.398	-	9.545.539
Credite acordate clientelei	51.047.464	623.158	-	-	-	51.670.622
Participații	-	-	-	-	531.586	531.586
Mijloace fixe	-	-	-	-	15.382.129	15.382.129
Investiții imobiliare	-	-	-	-	1.540.755	1.540.755
Alte active	-	-	-	-	744.434	744.434
Total active	116.432.055	12.320.504	3.661.148	1.826.398	22.317.883	156.557.988
Obligații						
Depozite de la alte bănci	4.977.133	2.156.376	1.034.547	328.257	-	8.496.313
Depozite ale clientelei	113.926.208	3.094.686	12.874	-	-	117.033.768
Datoria privind impozitul pe profit amânat	-	-	-	-	446.505	446.505
Alte obligații și provizioane	-	-	-	-	1.586.044	1.586.044
Total obligații	118.903.341	5.251.062	1.047.421	328.257	2.032.549	127.562.630
Riscul ratei dobânzii	(2.471.286)	7.069.442	2.613.727	1.498.141	20.285.334	28.995.358

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

29 RISCUL DE LICHIDITATE

În tabelul de mai jos sunt analizate activele și pasivele Grupului în funcție de scadențe, pe baza perioadei rămase la data bilanșului contabil până la data scadenței, la 31 decembrie 2002 (vezi Nota 33):

	Până la 3 luni	3 luni la 1 an	1 an la 5 ani	Peste 5 ani	Total
	(milioane ROL)	(milioane ROL)	(milioane ROL)	(milioane ROL)	(milioane ROL)
Active					
Numerar	4.118.979	-	-	-	4.118.979
Sume de primit de la bănci centrale	54.242.711	-	-	-	54.242.711
CertIFICATE de trezorerie	2.668.491	7.796.868	53.828	-	10.519.187
Depozite constituite la alte bănci	7.594.718	581.078	86.250	-	8.262.046
Credite acordate clientelei	20.626.712	17.799.647	11.866.858	1.377.405	51.670.622
Titluri de plasament	650.921	2.385.212	5.039.871	1.469.535	9.545.539
Participații	-	-	-	531.586	531.586
Mijloace fixe	-	-	-	15.382.129	15.382.129
Investiții imobiliare	-	-	-	1.540.755	1.540.755
Alte active	510.716	159.986	10.792	62.940	744.434
Total active	90.413.248	28.722.791	17.057.599	20.364.350	156.557.988
Obligații					
Depozite de la alte bănci	3.888.017	1.799.932	2.564.933	243.431	8.496.313
Depozite ale clientelei	101.400.959	13.911.946	852.981	867.882	117.033.768
Alte obligații și provizioane	679.156	795.025	21.257	90.606	1.586.044
Datoria privind impozitul pe profit amânat	-	-	-	446.505	446.505
Total obligații	105.968.132	16.506.903	3.439.171	1.648.424	127.562.630
Active/(obligații) nete	(15.554.884)	12.215.888	13.618.428	18.715.926	28.995.358

Conducerea Grupului consideră că, în pofida unei proporții semnificative a depozitelor având scadență în mai puțin de trei luni, diversitatea acestor depozite, ca număr și tip de depozite și experiența anterioară a Grupului arată că aceste depozite oferă o bază de finanțare stabilă și pe termen lung.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

29 RISCUL DE LICHIDITATE (CONTINUARE)

La 31 decembrie 2001:

	Până la 3 luni	3 luni la 1 an	1 an la 5 ani	Peste 5 ani	Total
	(milioane ROL)	(milioane ROL)	(milioane ROL)	(milioane ROL)	(milioane ROL)
Active					
Numerar	4.187.412	-	-	-	4.187.412
Sume de primit de la bănci centrale	37.374.753	-	-	-	37.374.753
Certificate de trezorerie	3.121.021	10.474.915	-	-	13.595.936
Depozite constituite la alte bănci	15.021.335	296.326	377.940	50.421	15.746.022
Credite acordate clientelei	17.011.293	13.862.044	7.622.228	1.814.968	40.310.533
Titluri de plasament	-	5.416.283	2.691.292	1.113.936	9.221.511
Participații	-	-	-	586.054	586.054
Mijloace fixe	-	-	-	14.815.994	14.815.994
Investiții imobiliare	-	-	-	1.336.188	1.336.188
Alte active	634.781	999.098	286.561	43.635	1.964.075
Total active	77.350.595	31.048.666	10.978.021	19.761.196	139.138.478
Obligații					
Depozite de la alte bănci	5.324.665	1.212.083	2.969.219	656.300	10.162.267
Depozite ale clientelei	86.339.027	11.975.104	1.272.500	191.803	99.778.434
Alte obligații și provizioane	649.329	356.483	363.062	344.987	1.713.861
Datoria privind impozitul pe profit amânat	-	-	-	487.791	487.791
Total obligații	92.313.021	13.543.670	4.604.781	1.680.881	112.142.353
Active/(obligații) nete	(14.962.426)	17.504.996	6.373.240	18.080.315	26.996.125

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

30 RISCUL DE SECTOR ECONOMIC

În tabelul de mai jos sunt analizate activele și pasivele Băncii mamă în funcție de tranzacțiile cu Statul și cele cu societăți private la 31 decembrie 2002 (vezi Nota 33).

	<u>Stat</u> (milioane ROL)	<u>Societăți private</u> (milioane ROL)	<u>Total</u> (milioane ROL)
Active			
Depozite constituite la Banca Națională a României	53.579.468	-	53.579.468
Certificate de trezorerie	10.114.378	-	10.114.378
Depozite constituite la alte bănci	-	6.630.221	6.630.221
Credite acordate clientelei, net	8.751.557	40.210.897	48.962.454
Titluri de plasament	<u>6.181.878</u>	<u>-</u>	<u>6.181.878</u>
	<u>78.627.281</u>	<u>46.841.118</u>	<u>125.468.399</u>
Obligații			
Depozite de la alte bănci	1.035.391	4.343.125	5.378.518
Depozite ale clientelei	<u>11.297.433</u>	<u>102.962.434</u>	<u>114.259.867</u>
	<u>12.332.824</u>	<u>107.305.559</u>	<u>119.638.383</u>

La 31 decembrie 2001:

	<u>Stat</u> (milioane ROL)	<u>Societăți private</u> (milioane ROL)	<u>Total</u> (milioane ROL)
Active			
Depozite constituite la Banca Națională a României	36.784.197	-	36.784.197
Certificate de trezorerie	13.423.976	-	13.423.976
Depozite constituite la alte bănci	-	13.226.645	13.226.645
Credite acordate clientelei, net	9.681.665	28.285.647	37.967.312
Titluri de plasament	<u>6.327.818</u>	<u>-</u>	<u>6.327.818</u>
	<u>66.217.656</u>	<u>41.512.292</u>	<u>107.729.948</u>
Obligații			
Depozite de la alte bănci	-	6.760.304	6.760.304
Depozite ale clientelei	<u>10.301.613</u>	<u>86.970.636</u>	<u>97.272.249</u>
	<u>10.301.613</u>	<u>93.730.940</u>	<u>104.032.553</u>

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

31 VALORILE JUSTE ALE ACTIVELOR ȘI PASIVELOR FINANCIARE

În tabelul de mai jos sunt prezentate pe scurt valorile contabile și valorile juste ale acelor active și pasive financiare care nu au fost prezentate la valoarea justă în bilanțul contabil al Grupului.

	<u>Valoarea contabilă 2002</u> (milioane ROL)	<u>Valoarea justă 2002</u> (milioane ROL)	<u>Valoarea contabilă 2001</u> (milioane ROL)	<u>Valoarea justă 2001</u> (milioane ROL)
Active financiare				
Depozite constituite la alte bănci	8.262.046	8.263.862	15.746.022	15.761.840
Sume de primit de la bănci centrale	54.242.711	54.285.861	37.374.753	37.374.753
Titluri de plasament	9.545.539	9.621.577	9.221.511	9.167.060
Pasive financiare				
Depozite de la alte bănci	8.496.313	8.472.098	10.162.267	10.145.534
Depozite ale clienților	117.033.768	117.032.827	99.778.434	99.869.054

32 TRANZACȚII CU PĂRȚI AFILIATE

Părțile se consideră a fi afiliate dacă una dintre acestea are capacitatea de a controla cealaltă parte sau de a exercita o influență semnificativă asupra celeilalte părți la luarea deciziilor financiare sau operaționale. La evaluarea fiecărei tranzacții posibile cu părți afiliate am acordat atenție economicului și nu juridicului.

Natura relațiilor cu acele părți afiliate cu care Banca a derulat tranzacții semnificative sau a avut solduri semnificative la 31 decembrie 2002 este prezentată mai jos. Tranzacțiile cu părți afiliate s-au derulat în cursul normal al activității băncii atât la ratele pieței cât și la rate preferențiale.

Fiind controlată de Statul român, Banca mamă a încheiat tranzacții cu acesta. În Nota 30 asupra „Riscului de sector economic”, sunt prezentate detalii cu privire la activele și pasivele Băncii mamă cu Statul român.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

32 TRANZACȚII CU PĂRȚI AFILIATE (CONTINUARE)

Următoarele tranzacții cu părți afiliate au avut loc în cursul anului:

	<u>Anul încheiat la 31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>Anul încheiat la 31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Active		
Credite acordate angajaților	<u>638.212</u>	<u>191.672</u>
Obligații		
Conturi curente ale altor bănci	11.274	17.513
Depozite la termen ale altor bănci	25.059	66.671
Conturi curente ale clienților	169.732	243.708
Depozite la termen ale clienților	4.584	9.464
Contracte de vânzare cu clauze de răscumpărare	<u>–</u>	<u>97.544</u>
	<u>210.649</u>	<u>434.900</u>
		<u>Anul încheiat la 31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)
Venituri		
Venituri din dobânzi din credite și avansuri		<u>72.083</u>
Cheltuieli		
Cheltuieli cu dobânzile la conturile clienților		<u>21.408</u>

33 MANAGEMENTUL RISCULUI

Riscul ratei dobânzii

Ratele medii aplicabile în cazul principalelor componente ale bilanțului contabil consolidat au fost prezentate în notele aferente. Pentru a se proteja împotriva acestui risc, Grupul stabilește rate ale dobânzii variabile pe termen scurt pentru creditele pe care le obține și le acordă. Filialele care își desfășoară activitatea în economii dezvoltate se protejează împotriva riscului ratei dobânzii în funcție de indicatorii economici relevanți pentru economiile respective.

33 MANAGEMENTUL RISCULUI (CONTINUARE)

Riscul de lichiditate

Politica Grupului referitoare la lichidități constă în păstrarea unor resurse suficiente de lichide care să acopere obligațiile la data scadenței. Suma totală a activelor și pasivelor la 31 decembrie 2002 și 31 decembrie 2001 analizată pentru perioada rămasă până la scadență este inclusă în Nota 29.

Riscul valutar

Filiarele sunt expuse riscului valutei țării în care își desfășoară activitatea. Grupul operează în economii în curs de dezvoltare. România trece printr-o perioadă caracterizată printr-o inflație ridicată și o devalorizare a monedei naționale. Există, de aceea, un risc al scăderii în valoare a activelor monetare nete deținute în lei. Pentru a se asigura împotriva riscului valutar, politica Grupului este de a controla raportul dintre activele și pasivele sale. În Nota 27 este prezentată o analiză a activelor și pasivelor exprimate în lei și în alte valute.

Riscul de sector economic

Banca mamă este expusă riscului de sector economic. Valorile activelor și pasivelor totale la 31 decembrie 2002 analizate în funcție de tranzacțiile cu Statul și cele cu societățile private sunt prezentate în Nota 30. În cadrul tranzacțiilor cu societăți de Stat sunt incluse și sume corespunzătoare unor societăți aflate parțial în proprietatea privată.

Riscul de credit

La acordarea de facilități și credite, Grupul se confruntă cu un risc legat de neplata datoriei. Acesta se referă la următoarele categorii din bilanțul contabil: bănci, credite, titluri de valoare purtătoare de dobânzi și elemente în afara bilanțului. Concentrarea riscului legat de credite ar putea rezulta într-o pierdere semnificativă pentru Grup, dacă o schimbare în condițiile economice ar afecta întreaga industrie sau întreaga țară. O analiză relevantă a fost inclusă în notele corespunzătoare. Grupul minimizează riscul legat de credite prin evaluarea atentă a solicitanților de credite, stabilirea limitelor de expunere către client și prin aplicarea unei politici prudente de provizioane atunci când riscul apariției unei pierderi este posibil.

Riscul fiscal

Conducerea respectă legislația fiscală, dar sistemul de impozitare și taxe din România este supus unor multiple interpretări și modificări care pot fi retroactive. În anumite situații autoritățile fiscale pot fi agresive și subiective la aplicarea penalizărilor pentru impozite și taxe. Deși impozitul datorat pentru o tranzacție poate fi minim, penalizările pot fi importante pentru că pot fi calculate în funcție de valoarea tranzacției, plus 0,1% dobândă penalizatoare pe zi. În România, verificarea impozitelor și taxelor rămâne deschisă pe o perioadă de 5 ani.

34 ANGAJAMENTE ^a I OBLIGAȚII CONTINGENTE

Litigii

Ca urmare a situației financiare dificile a uneia dintre băncile de Stat ale României, Banca Română de Comerț Exterior - „Bancorex”, Guvernul României a lansat o serie de măsuri cu scopul de a limita efectul insolvabilității Bancorex asupra economiei României. Printre aceste măsuri s-a numărat plasarea Bancorex sub administrare specială pe o perioadă limitată de timp, transferul anumitor credite neperformante ale Bancorex la AVAB și transferul către Bancă a depozitelor și a altor conturi ale creditorilor (împreună cu titlurile de valoare guvernamentale cu scadență similară).

Aceste măsuri au culminat cu Ordonanța Guvernului nr. 39/1999, care prevedea că, după implementarea măsurilor mai sus menționate, Banca:

- (i) va absorbi Bancorex la data de 11 septembrie 1999, încorporând toate activele și pasivele rămase, inclusiv filialele, elementele extra-bilanțiere și obligațiile contingente;
- (ii) va primi o garanție de la Stat, pentru toate pierderile ulterioare generate de acreditivale și garanțiile provenite de la Bancorex;
- (iii) va avea opțiunea de a transfera către anumite agenții din România, în schimbul unor titluri de valoare guvernamentale, acele active care, în opinia Băncii, nu sunt conforme cu politicile acesteia privind managementul riscului.

La data de 21 octombrie 1999, Bancorex a fost ștearsă din Registrul Comerțului.

La data de 6 iulie 2000, Guvernul României a emis o Ordonanță de Urgență 131/30 iunie 2000 care prevedea că Guvernul va emite Băncii scrisori de garanție necondiționate pentru orice litigiu în care Banca va acționa ca pârât în legătură cu Bancorex, înainte ca aceasta să fie ștearsă din Registrul Comerțului. Valoarea maximă a acestora era de 38 miliarde ROL și 116 milioane USD. Garanțiile sunt sub formă de scrisori de garanție emise de către Ministerul Finanțelor Publice pentru fiecare litigiu.

34 ANGAJAMENTE ^a I OBLIGAȚII CONTINGENTE (CONTINUARE)

La 31 decembrie 2002, Banca era pârât în opt litigii („Litigiile”) în legătură cu fosta Bancorex. Acestea totalizau 26.123 mii USD și nu au constituit obiectul Ordonanței de Urgență nr. 131/2000 și al Hotărârii de Guvern nr. 909/2000. După cum se menționează în Nota 38 „Evenimente ulterioare datei bilanțului contabil”, Guvernul României a emis Ordonanța de Urgență nr. 55/25 iunie 2003, care stipulează că Ministerul Finanțelor Publice va acoperi în mod irevocabil și necondiționat toate riscurile pentru Bancă provenite din orice litigiu legat de fosta Bancorex, inclusiv Cazurile neacoperite prin HG 909/2000. Ministerul Finanțelor Publice va emite scrisori de garanție pentru fiecare litigiu care nu face obiectul HG 909/2000

Angajamente referitoare la credite

Scopul principal al acestor instrumente este de a asigura disponibilitatea fondurilor care să răspundă solicitărilor clienților.

Garanțiile și acreditivele standby, care constituie o asigurare irevocabilă că Grupul va efectua plățile în cazul în care un client nu-și poate îndeplini obligațiile față de o parte terță, sunt expuse aceluiași risc de credit ca și creditele.

Acreditivale comerciale și documentare reprezentând angajamente scrise ale Băncii în beneficiul unui client și autorizând o terță parte să tragă trate asupra Băncii în limita unei sume stipulate și în condiții și termene specifice sunt garantate prin livrările de bunuri la care se referă prezentând în consecință un risc considerabil mai scăzut.

Angajamentele de creditare la anumite rate ale dobânzii pe parcursul unei perioade fixe de timp sunt înregistrate ca fiind instrumente derivate, cu excepția cazurilor în care aceste angajamente nu se extind dincolo de perioada prevăzută pentru efectuarea subscrierii, caz în care acestea sunt considerate tranzacții obișnuite.

Angajamentele de extindere a creditului reprezintă segmente neutilizate de autorizări de extindere a creditului sub forma de împrumuturi, scrisori de garanție și acreditive. Privitor la riscul de credit aferent angajamentelor de extindere a creditului, Banca este în mod potențial expusă la o pierdere egală ca sumă cu totalul angajamentelor neutilizate. Totuși, volumul probabil al pierderii, deși dificil de cuantificat, este considerabil mai mic decât totalul angajamentelor neutilizate, din moment ce majoritatea angajamentelor de extindere a creditului sunt condiționate de respectarea de către clienți a anumitor standarde specifice de credit. Banca monitorizează scadențele angajamentelor de credit pentru că, în general, angajamentele pe termen lung prezintă un grad mai ridicat de risc de credit decât angajamentele de credit pe termen scurt.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

34 ANGAJAMENTE ^a I OBLIGAȚII CONTINGENTE (CONTINUARE)

Ministerul Finanțelor Publice a emis pe 10 decembrie 1999 o garanție de stat care să acopere obligațiile care apar ulterior în legătură cu elementele extrabilanțiere provenind de la Bancorex, care nu va depăși plafonul de 58 miliarde lei pentru sumele exprimate în lei și echivalentul a 324 milioane dolari SUA pentru sumele exprimate în deize. Banca nu a creat provizioane pentru elementele extrabilanțiere preluate de la Bancorex deoarece conducerea consideră că garanția acordată de stat este suficientă pentru a acoperi toate obligațiile posibile ulterioare.

Angajamentele și obligațiile viitoare sunt:

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Scrisori de garanție	18.624.388	16.784.872
Acreditiv emise	2.648.857	1.871.689
Angajamente de credit netrase	<u>10.274.419</u>	<u>7.654.417</u>
	<u>31.547.664</u>	<u>26.310.978</u>
Analiza mișcărilor provizioanelor		
Provizion la 1 ianuarie	132.178	231.244
Cheltuială/(venit) aferent exercițiului (vezi Nota 9)	26.730	(51.472)
Efectele inflației	(19.973)	(53.773)
Efectele variației ratelor de schimb	<u>(25.486)</u>	<u>6.179</u>
Provizion la 31 decembrie	<u>113.449</u>	<u>132.178</u>

35 MEDIUL ÎN CARE OPEREAZĂ BANCA MAMĂ

Economia României continuă să prezinte caracteristicile unei economii în tranziție. Aceste caracteristici includ, dar nu se limitează la, existența unei monede care nu e liber convertibilă în afara țării, un grad scăzut de lichiditate a datoriei publice și private și a pieței de capital și o inflație ridicată.

În plus, sectorul bancar din România este influențat, în particular, de variația nefavorabilă a valutelor și de condițiile macroeconomice. De asemenea, necesitatea unei îmbunătățiri a legilor și procedurilor referitoare la faliment, la înregistrarea și instituirea cu formulă executorie a garanțiilor, dar și alte obstacole de natură legislativă și fiscală, au contribuit la dificultățile întâmpinate de băncile care operează în România.

Perspectivile pentru o viitoare stabilitate economică în România depind, în largă măsură, de eficacitatea măsurilor economice întreprinse de către Guvern și de dezvoltarea cadrului legislativ.

GRUPUL BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ

NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002)

36 INTERESE MINORITARE

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
La 1 ianuarie	621.171	844.631
Achiziții	16.526	2.213
Dividende pentru anul anterior	(40.404)	(83.222)
Diferența de conversie	58.340	(132.769)
Profitul/(pierderea) anului	<u>29.706</u>	<u>(9.682)</u>
La 31 decembrie	<u>685.339</u>	<u>621.171</u>

37 FILIALE

Numele societății	Țara	Natura activității	Participația	
			2002	2001
Anglo-Romanian Bank*	Marea Britanie	Servicii bancare	100,00%	100,00%
Banque Franco-Roumaine*	Franța	Servicii bancare	50,00%	50,00%
Frankfurt -Bukarest Bank*	Germania	Servicii bancare	93,50%	93,50%
BCR Chișinău	Moldova	Servicii bancare	100,00%	100,00%
Financiara SA *	România	Servicii financiare	97,10%	99,99%
BCR Securities SA	România	Brokerage	85,51%	68,43%
BCR Leasing SA	România	Leasing	89,03%	75,00%
BCR Asigurări SA	România	Asigurări	72,70%	-
BCR Asset Management SA	România	Asset Management	58,29%	-

* achiziționată de la Bancorex pe parcursul anului 1999

Financiara SA deține 100% din capitalul social al unei societăți de valori imobiliare, și anume Bucharest Financial Plaza, care a fost consolidată, în consecință, ca o filială a Băncii.

38 EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANȚULUI

Devalorizarea leului

La data de 11 aprilie 2003, rata oficială de schimb a Băncii Naționale a României pentru dolarul american era de 1 dolar SUA = 34.012 lei față de 1 dolar SUA = 33.500 lei la 31 decembrie 2002 (31 decembrie 2001: 1 dolar SUA = 31.597 lei).

Acordurile de împrumut încheiate cu BERD și CFI

La data de 31 decembrie 2002, Banca încheiase următoarele acorduri de împrumut cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare („BERD”) și Corporația Financiară Internațională („CFI”):

Facilitatea pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, în valoare de 20.000.000 EUR, semnată la data de 9 decembrie 2002 cu BERD;

Facilitatea pentru Sectorul Privat, în valoare de 75.000.000 USD, semnată la data de 17 decembrie 2002 cu CFI.

Până la data bilanșului contabil nu s-au efectuat trageri din aceste două facilități.

La data de 14 ianuarie 2003, Banca a semnat o altă facilitate cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în valoare de 50.000.000 USD cu scopul de a lărgi oferta de împrumuturi ipotecare a Băncii.

Primele trageri din facilitatea pentru împrumuturi ipotecare în valoare de 6.400.000 USD s-au efectuat la datele de 15 și 16 aprilie 2003.

38 EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANȚULUI (CONTINUARE)

Privatizare

La data de 9 aprilie 2003, reprezentanții Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor de Stat (APAPS), ai Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare și ai Corporației Financiare Internaționale au semnat la București scrisorile cu avocații și scrisorile confidențiale conform cărora BERD și CFI vor putea începe procesul de evaluare aferent privatizării Băncii.

BERD și CFI urmează să achiziționeze împreună 25% din acțiunile BCR, iar alți 8% din acestea vor fi achiziționate de angajații Băncii într-o primă etapă.

Litigii

Guvernul României a emis Ordonanța de Urgență nr. 55/25 iunie 2003, care stipulează că Ministerul Finanțelor Publice va acoperi în mod irevocabil și necondiționat toate riscurile pentru Bancă provenite din orice litigiu legat de fosta Bancorex, inclusiv cazurile neacoperite prin HG 909/2000. Ministerul Finanțelor Publice va emite scrisori de garanție pentru fiecare litigiu care nu face obiectul HG 909/2000.

BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ SA (COMPANIA NECONSOLIDATĂ)

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002,
cu excepția cazurilor în care se menționează contrariul)

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Venituri din dobânzi	23.482.710	25.895.458
Cheltuieli cu dobânzile	<u>(13.232.579)</u>	<u>(14.858.081)</u>
Venit net din dobânzi	10.250.131	11.037.377
Venituri nete din speze și comisioane	4.029.287	3.743.827
Venituri nete din tranzacții în devize	466.589	472.738
Alte venituri din exploatare	<u>444.723</u>	<u>434.509</u>
Total venituri	15.190.730	15.688.451
Alte cheltuieli de exploatare	(7.902.572)	(6.584.158)
Cheltuiala privind datoriile îndoielnice	(465.374)	(1.929.764)
Pierdere din poziția monetară netă	<u>(2.028.439)</u>	<u>(1.282.334)</u>
Profit din exploatare	4.794.345	5.892.195
Profit din participații în filiale	<u>94.990</u>	<u>11.401</u>
Profit înainte de impozitare	4.889.335	5.903.596
Impozit pe profit	<u>(1.415.467)</u>	<u>(1.049.768)</u>
Profit net	<u><u>3.473.868</u></u>	<u><u>4.853.828</u></u>

BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ SA (COMPANIA NECONSOLIDATĂ)

BILAN^oUL CONTABIL LA 31 DECEMBRIE 2002

(exprimat în termenii puterii de cumpărare a leului (ROL) la 31 decembrie 2002,
cu excepția cazurilor în care se menționează contrariul)

	<u>31 decembrie 2002</u> (milioane ROL)	<u>31 decembrie 2001</u> (milioane ROL)
Active		
Numerar	4.093.957	4.127.734
Sume de primit de la Banca Națională a României	53.579.468	36.784.197
Certificate de trezorerie	10.114.378	13.423.976
Depozite constituite la alte bănci	6.630.221	13.226.644
Titluri de plasament	6.181.878	6.327.818
Credite acordate clientelei	48.962.454	37.967.312
Participații	4.229.027	3.946.721
Mijloace fixe	15.065.787	14.287.403
Alte active	<u>387.123</u>	<u>1.807.362</u>
Total active	<u>149.244.293</u>	<u>131.899.167</u>
Obligații		
Depozite de la alte bănci	5.378.518	6.760.304
Depozite ale clienților	114.259.867	97.272.249
Alte obligații și provizioane	1.247.602	1.429.929
Datoria cu impozitul pe profit amânat	<u>48.287</u>	<u>61.731</u>
Total obligații	<u>120.934.274</u>	<u>105.524.213</u>
Capitaluri proprii		
Capital social	18.577.498	18.577.498
Rezultat reportat	4.173.624	3.393.365
Rezerve	<u>5.558.897</u>	<u>4.404.091</u>
Total capitaluri proprii	<u>28.310.019</u>	<u>26.374.954</u>
Total obligații și capitaluri proprii	<u>149.244.293</u>	<u>131.899.167</u>
Angajamente extra-bilanțiere și obligații contingente	29.635.011	24.527.760